

T.C. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA

- İlgi: a) 14 sayılı ILO (Uluslar arası Çalışma Örgütü) Sözleşmesi
b) 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu

İlgi (a) sayılı ILO Sözleşmesinin 1. maddesinde, çalışanların haftalık ve günlük çalışma sürelerinin tahdidi olarak belirtilmesi yoluyla, haftalık normal mesai süresini aşan çalışmalar "fazla mesai" kavramı adı altında uluslararası hukuka ve iç hukukumuzda yerleşmiş ve bu fazla mesailerin ancak belli bir ücret mukabilinde yapılacağı kabul edilmiştir. Ülkemizde bu sözleşmelere taraf konumundadır.

Bu sözleşmeye de istinaden meslek gruplarının hemen hepsi nöbet görevinin karşılığı olarak ek ücret-fazla mesai ücreti almaktadır. Ancak öğretmenler bu durumdan müstesnadır. Öğretmenler tuttıkları nöbet için ek ücret alamamaktadır. Bu ise vicdani olarak kabul edilemeyeceği gibi hukuken de kabul edilebilir değildir.

Mevcut durum Anayasamızca koruma altına alınmış olan "Kanun Önünde Eşitlik" ilkesine ve "Zorla çalıştırma yasağı" ilkesi içerisinde yer alan angarya yasağına aykırılık teşkil etmektedir. Yine "Ücrette adalet sağlanması" başlıklı 55. Maddede "Ücret emeğin karşılığıdır. Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır." denilmektedir. Mevcut durum bu maddeye de açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Anayasamızın dışında ilgi (b) sayılı Devlet Memurları Kanununa da aykırılık söz konusudur. Şöyle ki; "Fazla çalışma ücreti" başlıklı 178. Maddede;

A) 99 ve 100 üncü maddeler hükümleri uyarınca tespit olunan günlük çalışma saatleri dışında;...yapılan fazla çalışmalar ücretle karşılanır." denilmektedir.

Tüm bu maddelerden de anlaşılacağı üzere, mevcut durum açıkça hukuka aykırılık niteliği taşımaktadır. Bu açık aykırılığa rağmen ve tutum hakkaniyete de bütünüyle aykırıyken Bakanlığınızca ek ücret ödenmemesi anlaşılır değildir.

Burada dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta nöbet tutma sorumluluğunun öğretmenin asli görevi olmadığıdır. Zira Milli Eğitim Temel Kanunu Madde 43'te "Öğretmenlik, Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir." şeklinde bir tanımlama yapılmaktadır. Buradan da anlaşılacağı üzere öğretmenlerin asli görevi eğitim ve öğretimdir. Nöbet ise asli nitelik taşımayan bir görevdir. Öğretmenlerin, bu nitelikteki görev için ücret alması ise en doğal hakkıdır.

Çeşitli yönetmeliklerde (Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği(m.23), İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, İlkokul-Lise Ortaokullar Yönetmeliği(m.62)) öğretmenlerin nöbet tutma görevi ve sorumlulukları arasında; ısıtma, elektrik ve sıhhi sistemlerin çalışıp çalışmadığını, temizliğin yapılıp yapılmadığını, her türlü yangın tehlikesini önleyici tedbirin alınıp alınmadığını kontrol etmek, beklenmedik olaylar karşısında gerekli tedbirleri almak ve durumu ilgililere bildirmek, herhangi bir sebeple görevine gelmeyen öğretmenlerin yerine eğitim etkinliklerini yürütmek gibi görevler sayılmakta ve bu görevler nöbet esnasında yerine getirilmektedir. Bu maddelerden de anlaşılacağı üzere nöbet görevi emek gerektiren ve sorumluluğu bir hayli fazla olan bir görevdir. Sorumluluğun artmasına karşılık, özlük haklarında bir artış olmaması ise bu emeği hiçe saymak ve hak kavramına bütünüyle aykırı davranmaktır. Tüm bu unsurlar da çalışma şevkini düşürmektedir.

Haftalık normal çalışma süresini aşan mesailere karşılık fazla mesai ücreti ödenmesi, taraf olduğumuz uluslararası sözleşmeler ile iç hukuk mevzuatının ve hakkaniyet anlayışının gereğidir. Bu izah olunanlara istinaden tuttuğum nöbetler için 6(altı) saat ek ücret talep ediyorum. Bakanlığınızca gerekli düzenlemelerin yapılarak; talebimin yerine getirilmesini saygılarımla arz ederim.